АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Сучасні тенденції розвитку адміністративного права і процесу»

Розробник:
Риженко О.С. кандидат юридичних наук, доцент, кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права

Спеціальність: D 8 Право
Освітній рівень: II (магістр)
Категорія дисципліни: обов'язкова
Кількість кредитів: 4
Рік підготовки: I (I семестр програми)

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань про сучасну доктрину адміністративного права і процесу, закономірності трансформації публічного адміністрування, сучасні механізми адміністративно-правового регулювання, адміністративну процедуру, адміністративно-деліктне право, адміністративне судочинство та судовий контроль у публічно-правовій сфері. Окремий акцент приділяється принципам верховенства права, законності, правової визначеності, пропорційності, належного врядування, відкритості та підзвітності публічної адміністрації, а також сучасним підходам до захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб.

Мета дисципліни також охоплює розвиток практичних навичок аналізу нормативно-правових актів, адміністративних актів, адміністративної та судової практики, формування аргументованої правової позиції, вирішення складних правових ситуацій, підготовки правових висновків і проєктів актів правозастосування. Зміст дисципліни орієнтований на осмислення сучасних процесів цифровізації публічного адміністрування, реформування адміністративної процедури, розвитку адміністративного судочинства, удосконалення механізмів судового контролю та адаптації адміністративного законодавства України до європейських стандартів.

Очікувані результати навчання (програмні результати)

Після опанування навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен досягти таких програмних результатів навчання:

РН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права та кримінальної юстиції.

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 16. Брати участь у розробленні проєктів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття та прогнозувати результати впливу на відповідні суспільні відносини.

Загальна характеристика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Сучасні тенденції розвитку адміністративного права і процесу» належить до обов'язкових компонентів професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D8 «Право». Вивчення дисципліни спрямоване на формування системного розуміння сучасного стану адміністративного права і процесу, трансформації публічного адміністрування, розвитку адміністративно-правових інститутів, удосконалення адміністративної процедури та механізмів судового захисту у публічно-правових відносинах.

У процесі опанування дисципліни здобувачі вищої освіти досліджують сучасні доктринальні підходи до предмета, системи та принципів адміністративного права, адміністративно-правовий статус суб'єктів публічної адміністрації, межі адміністративного розсуду і дискреційних повноважень, правові засади адміністративної процедури, вимоги до адміністративних актів, механізми адміністративного оскарження, цифровізацію публічного адміністрування, електронні адміністративні послуги, публічну службу, юридичну відповідальність, адміністративно-деліктне право та адміністративне судочинство.

Значна увага приділяється практичному аналізу нормативно-правових актів, адміністративних актів, матеріалів судової практики Верховного Суду, практики Європейського суду з прав людини, сучасних наукових підходів і правових позицій. Опанування дисципліни забезпечує розвиток навичок правової інтерпретації, юридичної аргументації, аналізу публічно-правових спорів, оцінювання законності та обґрунтованості рішень суб'єктів владних повноважень, підготовки правових висновків і проєктів нормативно-правових та правозастосовних актів.

Змістовий модуль 1. Сучасна доктрина та система адміністративного права

Модуль присвячений вивченню сучасних підходів до визначення предмета, методу, системи та функцій адміністративного права України; трансформації адміністративно-правової доктрини під впливом реформування публічного управління; принципів верховенства права, законності, правової визначеності, пропорційності, належного врядування, відкритості та підзвітності; сучасної системи публічної адміністрації; адміністративно-правового статусу органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів публічного адміністрування; компетенції та повноважень суб'єктів публічної адміністрації; адміністративного розсуду та дискреційних повноважень, правових меж реалізації владних повноважень і механізмів забезпечення законності діяльності публічної адміністрації.

Змістовий модуль 2. Адміністративна процедура та сучасне публічне адміністрування

Модуль присвячений дослідженню сучасної адміністративної процедури, принципів адміністративного провадження, правового статусу адміністративного органу та учасників адміністративної процедури, вимог до адміністративного акта, механізмів адміністративного оскарження та гарантій захисту прав приватних осіб. Окремо розглядаються цифрова трансформація публічного адміністрування, електронне урядування, електронні адміністративні послуги, електронний документообіг, електронна ідентифікація, електронні реєстри, інформаційна безпека та захист персональних даних. Значна увага приділяється публічній службі, адміністративно-правовому статусу публічних службовців, дисциплінарній та адміністративній відповідальності, запобіганню конфлікту інтересів і забезпеченню доброчесності публічної служби.

Змістовий модуль 3. Адміністративно-деліктне право і адміністративний процес

Модуль охоплює сучасні тенденції розвитку адміністративно-деліктного права, поняття та склад адміністративного правопорушення, підстави адміністративної відповідальності, систему адміністративних стягнень, процесуальні засади провадження у

справах про адміністративні правопорушення, права учасників провадження, докази та доказування, порядок оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення. Значна увага приділяється сучасним підходам до адміністративного судочинства, юрисдикції адміністративних судів, процесуальному статусу учасників справи, доказуванню, забезпеченню позову, особливостям розгляду публічно-правових спорів, апеляційному та касаційному провадженню, виконанню судових рішень і сучасній практиці Верховного Суду.

Змістовий модуль 4. Судовий контроль та європейські стандарти адміністративного права і процесу

Модуль присвячений дослідженню судового контролю за діяльністю публічної адміністрації, меж контролю за рішеннями, діями та бездіяльністю суб'єктів владних повноважень, критеріїв законності, обґрунтованості, пропорційності, добросовісності та розсудливості, особливостей судової перевірки дискреційних повноважень і способів судового захисту прав та законних інтересів. Завершальний тематичний блок охоплює європейські стандарти належного врядування, адміністративної процедури та судового контролю, значення практики Європейського суду з прав людини, стандарти Ради Європи, вплив права Європейського Союзу на адміністративно-правове регулювання та напрями адаптації законодавства України до європейських стандартів.